

Негативные	<p>Слабыми сторонами системы финансирования инновационно-технологического развития региона являются:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ снижение валовых затрат на научные исследования на 6%; ▪ снижение внешних затрат на научные исследования на 73%; ▪ слабый рост внутренних затрат на исследования и разработки на 1,8%, 	<p>Ограничениями (угрозами) системы финансирования инновационно-технологического развития региона являются:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ крайне низкая доля финансирования инновационного процесса в области со стороны институтов развития; ▪ общее сокращение затрат на научные исследования и технологические инновации; ▪ слабая взаимосвязь научного сектора и инновационно-активных предприятий.
Примечание: составлена автором		

В целом в развитии системы финансирования инновационно-технологического развития региона преобладают положительные тенденции, что также позволяет использовать инновации как инструмент форсированной индустриализации региона.

1. Научно-техническая деятельность в Республике Казахстан за 2009 г. // Статист. бюлл., 2010.
2. Инновационная деятельность на предприятиях Республики Казахстан. 2009 / Статистический сборник. Агентство Республики Казахстан по Статистике, 2010.
3. Инновационная деятельность научных организаций. Управление статистики Карагандинской области. – Караганда. 2010 г.
4. Научно-техническая деятельность. Управление статистики Карагандинской области. – Караганды. 2010 г.

Мақалада өңірдің инновациялық-технологиялық дамуын қаржыландыру жүйесіне кешенді талдау жүргізілген, соның нәтижесінде оң бағытты үрдістердің тарауы анықталғандықтан, инновацияларды өңірді қарқынды индустриализациялау құралы ретінде пайдалану мүмкіндігі қарастырылған.

In article the complex analysis of system of financing of is innovative-technological development of region which has established is carried out, that in this system positive tendencies that allows to use innovations as the tool of the forced industrialisation of region prevail.

Н.Д. Аунекова

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ЕСЕБІН ЖЕТІЛДІРУ

Өндірістік процесте негізгі құралдардың маңызы нарықтық экономикаға көшу жағдайындағы өндірудің ерекшеліктері ақпараттардың болуы, қозғалысы, негізгі құралдардың жағдайы мен қолдануымен негізделеді. Нарықтық басқару жүйесі аса толық оперативті және жүйелі түрде негізгі құралдар туралы ақпараттарды қамтамасыз етеді. Есеп негізінде тек есептілікті ғана емес, сондай ақ толық ақпараттар ала алатындай етіп құрастыру қажет. Сол себепті негізгі құралдарды жетілдіру үшін екі негізгі жолдармен жүргізу керек. Біріншіден, негізгі құралдар туралы керекті ақпараттарды тез алу үшін қолайлы жағдайлар жасауда жұмыстарды атқару. Ал екіншіден, негізгі құралдарды амортизациялық нормалары негізгі құралдарды жаңартуға мүмкіндік бермегендіктен, осы нормалар ережесін қайта қарастыру. Негізгі құралдарды есептеу барысында ұйымдардағы негізгі құралдардың көптеген түрлері болғандықтан, алынып тасталынатын техникалардың қолданылмауы мүмкін еместіктен, қажетті ақпараттарды ала алмайды [1].

Осы мәселелерді шешу үшін ұйымда алынып тасталынатын техникаларды аса толық қолдану қажет. Бірінші бағытқа, есеп жаңалықтарын, ЭЕМ-нің бір жүйесіне жинау болып табылады. Екінші бағытқа, негізгі құралдардың істегі методологиясын жетілдіру өйткені, ол барлық себептердің негізі болып келеді. 1998-1999 жылдардағы баспаларда, негізгі құрал-

дардың классификацияның, инвентарды объект түсінігі, амортизация есебі, тозу, негізгі құралдарды жөндеу туралы ақпараттар талқыланған. Ұйымның жұмыс жағдайына байланысты осы мәселелерді шешу әлеуметтік экономикалық жағдайға хабардар болуын қайта қарау және негіз салатын құжаттарды, яғни мемлекеттік, ұйымдық және кәсіпкерлер ұйымдардың бухгалтерлік есеп Нұсқасына қарауға мүмкіндік береді.

Негізгі құралдардың мүліктік бірлігі және олардың есеп бірлігі ретінде негізгі құралдардың есебінде инвентарлық объект түсінігі маңызды болып табылады. Негізгі құралдардың құрастырылуы бойынша жан жақтылығы, істелінетін функциялардың әртүрлілігі, сыртқы формада, сондай-ақ өзара жүйелі байланысы инвентарлық объект түсінігін қиындайды. Өйткені, ол жай және анық қолданыстағы жағдайларына анықтамалар беретін еді. Арнайы жұмысты бірлесіп істейтін және біртұтастылықты қамтамасыз ететін, арнайы өзіндік функцияларды орындау үшін арналған бухгалтерлік есептің нұсқасына сәйкес негізгі құралдардың инвентарлық объектісі болып, бөлек құрастыруға негізделген зат немесе оған қатысты барлық ұсақ түйірлі жабдықтарды айтады [2].

Жоғарыда көрсетілгендерді ескере отырып, қорытындылайтын болсақ, инвентарлық объект өзіне техникалық біткен бірлік есебінің негізгі құралы ретінде ұсынылуы керек, өйткені ол өзіндік қанаушылық мүмкіндіктері арқылы көзге түседі.

Инвентарлық объектілерге сондай-ақ, жөнделген бөлшектер немесе бөліктері жатады. Тәжірибеде қолданылатын есептік бірліктің бір сипаты өзіндік функционалдау. Бірақ та, техникалық процесте негізгі құралдардың бөлек әртүрлерінің өзара байланысына әкеледі (механикаландыру, автоматтандыру, икемді техникалық процестерді енгізу). Инвентарлық объектілер аса ірі негізгі құралдардың комплексіне жиналады да, өзіне ондаған және жүздеген өзіндік объектілерді кірістіреді. Бұның барлығы ғылыми техникалық процестің көптеген жағдайларында бөлек инвентарлық объект, өзіндік функционалдау қабілетін жоғалтады және өндірістік процесте тек басқа инвентарлық объектілерді байланыстырумен ғана қатыса алады.

Есептік тәжірибеде кешенді регистрде қалай көрсететінін және тұтастай объект ретінде немесе әр объектке өзінің инвентаризациялық карточкасын ашу деген сұрақтар жиі кездеседі. Осыдан, амортизацияны дифференциаланған немесе бүкілдей барлық кешенмен және жалпы қандай пайызбен есептеу керек деген сұрақтар пайда болады. Бұл сұрақтар тәжірибеде әртүрлі жолдармен шешіледі. Кейбір ұйымдарда жүйе объектісі дифференциалды түрде көрсетіледі де, әр объектке өзіндік инвентарлық номер беріліп, инвентарлық карточка ашылады да дифференциалды амортизация есептеледі. Басқада ұйымдарда жүйелерге бір инвентарлық номер беріледі де, министірліктің рұқсатымен бірдей амортизация нормасы белгіленеді. Есептелген амортизация бекітілген нормадағы негізгі құралдардың бастапқы құндағы пайызымен есептеледі. Алынулар мөлшері объектінің құнына және олардың қанаушылық нормалар кезеңіне байланысты. Көрсетілген амортизациялық нормадағы тәртібі бойынша ұйымға толықтай өндірістік құралдарын жаңалауға мүмкіндік бермейді. Өйткені, негізгі құралдар әдетте олардың қызмет етуінен бұрын моралды жағынан тез тозады. Сондай-ақ, негізгі құралдардың қайта қайтарылымы олардың бірінші қызмет ету кезеңінде көбірек беріледі. Сол себепті, мақсатты түрде халықаралық тәжірибедегі әртүрлі негізгі құралдардың тозуын есептеуге мән берген жөн. Сонымен қатар, ұйым кез келген әдістерді таңдап және оны есеп саясатына алуға мүмкіндіктерін іздестіру [3].

Сонымен қарастыратын жайт, әдістер есепті кезең бойы өзгере береді. Амортизацияны есептеу нормалары мен әдістерін жетілдіру керек деп ұсынамын. Негізгі қорларды қайта бағалау жүйесіне және индекстеуіне экономикалық ынталандыру мөлшерлерді енгізу керек және амортизациялық алынуларды мақсатты қолдануда бақылау жүргізу. Ұйымға амортизацияның үлгілерін таңдауда және оларды есептеу әдістерін таңдауда еркіндік беру. Тездетілген амортизацияның артықшылығы ол ұйымды жоғалтулардан, моралды тозуға байланысты, жаңа техникаларды енгізуді қалыптастыруды сақтау; негізгі құралдардың жаңартуын және оларды құлдыраудан қорғауды, өнімге және басқа да бәсекелестікке қабілетін көтеруді

тездетеді. Тездетілген амортизацияда әртүрлі есептеулер әдістері қолданады, олардың ішінде: екі еселеніп төмендетілетін амортизациялық алынулар және жылдық сомма әдісі.

Оларды жеделдетілген амортизация әдісі деп атайды, өйткені олар тозудың есептелуін тездетеді, оларды қолдануда негізгі құралдардың объектісінің қанаушының бастапқы кезеңде амортизацияны алып тастау көлемі, амортизацияны есептеуде біркелкі әдісін қолданудан қарағанда көбірек. Бірақ, бұл өсулер қанаудың кезеңі өткенге дейінгі әдісінің төмен алынулардан өтеледі. қанауланған мерзімнің уақыты ішінде есептелген барлық амортизацияның көлемі объектінің амортизацияланған құнына әрқашанда бірдей және тең [4].

Амортизациялық алынуларды екі еселенген төмендету немесе регрессивті әдісі, көбірек таратылған. Негізгі капиталдың баланстың қалдық құнынан бекітілген пайыздарының негізі ретінде амортизацияланған алынуларды анықтайды. Сонымен қатар, жоғарғы норма амортизацияның нормасынан екі есе өседі де оны амортизацияны біркелкі есептеуде қолданылады; балансты төмендететін әдісі, бірінші жылы амортизацияның нормасын, екінші жылы қалдық құнның алынуларын 20% екі еселеуге ұсынады; «сандық жиынтық» немесе «жылдық сома» немесе «кумулятивтік әдіс» амортизацияның жылдық нормасын санға бөлу жолымен, негізгі капиталдың қызмет ету біткенге дейінгі мерзімін, негізгі капиталдың қызмет ету соммасына бөлеміз.

-
1. Баймуханова С.Б Қаржылық есеп
 2. en.wikipedia.org/.../Revaluation_of_fixed_assets
 3. revolution.allbest.ru/.../00066425.html
 4. www.lib.ua-ru.net/diss/cont/85093.html

Рыночная система управления требует более полной оперативной и комплексной информации по основным средствам. Учет должен быть построен таким образом, чтобы из него можно было получить любую информацию, а не только отчетную. Поэтому имеет смысл совершенствование учета основных средств вести по двум направлениям. Во-первых, работать над тем, чтобы как можно быстрее получать необходимую информацию по основным средствам.

The purpose of a revaluation is to bring into the books the fair market value of fixed assets. This may be helpful in order to decide whether to invest in another business. If a company wants to sell one of its assets, it is revalued in preparation for sales negotiations. It is common to see companies revaluating their fixed assets. It is important to make the distinctions between a 'private' revaluation to a 'public' revaluation which is carried out in the financial reports.

А. Разимбаева

ЖАЛ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ МЕНШІК ЕСЕБІ

"Жалға беру" деген №17 Халқаралық қаржылық есеп стандартына сәйкес қаржылық жал - бұл мүлікке берілетін меншік құқығымен байланысты табыстылық пен тәуекелдің едәуір бөлігін жалгерге табыс ету. Бұл орайда жалгер жалданған мүліктерді өзінің балансында көрсетеді. Меншік құқының өзі жал мерзіміне берілуі де, берілмеуі де мүмкін. Жалданған НҚ объектілері белгіленген келісім бағасы бойынша немесе жалдау мерзімі аяқталғанға дейін өтемі төленіп алынған жағдайда, жалгердің меншігіне берілуі мүмкін.

Жалдау – бұл кәсіпорындар мен өзге мүліктік кешендер арасындағы шартқа негізделген түрде жерді, өзге табиғи ресурстарды және жалгердің шаруашылық немесе өзге қызметті өз бетінше жүзеге асыруына қажетті мүліктерді мерзімді, қайтарымды түрде пайдалануы. Жалдау нәтижесінде жалға беруші мен жалгер арасында жалдау шартына негізделген қатынастар пайда болады.